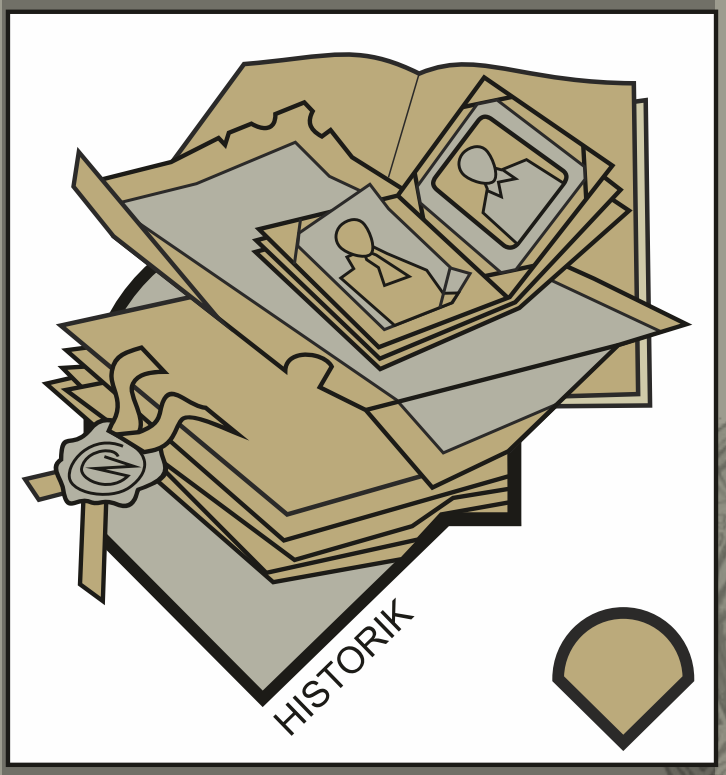

JAK SE STÁT HISTORIKEM

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Prezentace odborných profesí a řemesel“

Českolipské muzeum představuje školám v rámci grantového projektu Libereckého kraje
PŘÍRODOVĚDNÉ PROFESE, ODBORNÉ PROFESE A TRADIČNÍ ŘEMESLA
s cílem rozšířit výuku předmětu Volba povolání pro žáky 8. až 9.tříd
s možností odborného a praktického seznámení se s daným oborem.

Registrační číslo projektu: CZ.1,07/1,1,22/02,0003
Název projektu: Prezentacce odborných profesí a řemesel
Název příjemce podpory: Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, přísp. organizace
Název a číslo globálního grantu: CZ.1.07/1.1.22 Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji II
Název a číslo oblasti podpory: 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání
Schvalovatel návrhu GP: Liberecký kraj

Historie

**Latinské slovo HISTORIA je překladem řeckého slova STORTA,
které označuje to, co se stalo,
tedy děje a příběhy, které se odehrály v minulosti.**

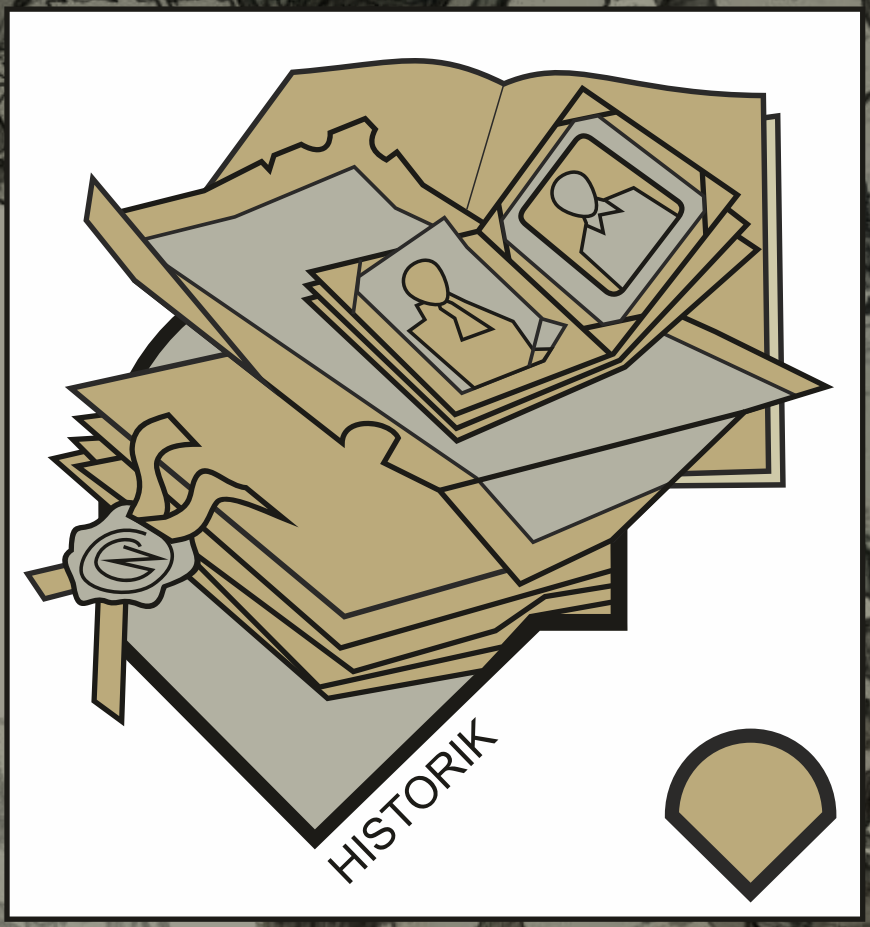

Historik

**Odborný historik je vysokoškolsky kvalifikovaný pracovník, který studuje témata z minulosti,
bádá nad nimi a vyhledává k nim nové souvislosti v písemných pramenech.
Výsledky svých výzkumů historici prezentují v odborných publikacích,
pro veřejnost pořádají výstavy a přednášky.
Při vysvětlování jednotlivých událostí z minulosti si musí historik zachovat náležitý odstup
a svůj výklad vést co nejobjektivněji, aniž by se v něm odrážela zaujatost a osobní hodnocení.**

Potřebné vzdělání

Obor historie lze studovat na filosofických fakultách, méně specializovaně též na fakultách zabývajících se šířeji humanitními a sociálními vědami. Školské pojetí historie, respektive dějepisu zprostředkovávají pedagogické fakulty.

Studium historie předpokládá četbu mnoha odborných knih. Kniha je první pomůckou historika při každém bádání a často je i jeho výsledkem, pokud se historikovi podaří výsledky svého bádání publikovat.

Historie

**Historie je jednou ze společenských věd.
Jejím ústředním bodem je zájem o člověka a o dějiny lidské společnosti.
Za historii lze považovat vše, co se odehrálo od právě skončeného okamžiku.
Historik v uplynulých událostech hledá souvislosti, zasazuje je do kontextu
a minulé děje zprostředkovává co nejobjektivněji veřejnosti.**

Zeměpisné rozdělení historie

Historie světová
Historie národní
Historie regionální
Mikrohistorie

Časové rozdělení historie

Pravěk
Starověk
Středověk
Novověk
Moderní dějiny

Pracovní činnosti

Expertní a vědecko-badatelská činnost v oboru, zajišťování archivního materiálu pro muzejní sbírky, dokumentace památek, digitalizace sbírkového materiálu, vedení kronikářské agendy, odborné publikace a přednášková a výstavní činnost, komunikace s odborníky jiných specializací, veřejností a mediální sférou.

Historik veřejnost seznamuje s výsledky svého bádání. Nejčastěji je to formou přednášek nebo odborných či naučných publikací.

V muzeích jsou typickým výstupem historikovy práce také výstavy.

Příbuzné obory a pomocné vědy historické

Kulturní a sociální antropologie – zkoumá vznik a vývoj lidských kultur

Archeologie – věda studující dějiny lidské společnosti na základě archeologických nálezů

Etnografie a etnologie – studují lidovou architekturu, zvyky, tradice a řemesla

Muzeologie – zabývá se sběratelstvím, ochranou a dokumentací muzejních sbírek

Dějiny umění – předmětem jejich studia jsou umělecké památky minulosti

Religionistika – studuje a srovnává dějiny a myšlenkový vývoj jednotlivých náboženství

Paleografie – pomocná věda historická, zabývající se vývojem písma, číslic a dalších znaků

Chronologie – nauka o měření času

Genealogie – zkoumá vztahy mezi jedinci na základě společného rodového původu

Historická metrologie – nauka o délkových a hmotnostních mírách v minulosti

Diplomatika – zabývá se studiem písemností úřední povahy

Kodikologie – studuje písemnosti a rukopisy neúřední povahy

Sfragistika – nauka o pečetích

Heraldika – zkoumá a shromažďuje poznatky o znacích a erbech

Epigrafika – studuje nápisy na nepaleografických materiálech

Numizmatika – nauka o dějinách platebních prostředků

Metody výzkumu a základní pomůcky

Ke studiu historie je používáno mnoho metod, které se dále rozvíjejí a vzájemně doplňují. Každá doba přináší specifické pojetí dané problematiky. Postupy historikovy práce se ale tolik nemění. Jednotlivé historikovy úkoly lze rozdělit do několika etap:

Heuristika – shromažďuje jednotlivé historické prameny a literaturu, která se k nim vztahuje

Kritika – zjišťuje pravost, hodnověrnost a pravdivost shromážděného materiálu k tématu

Interpretace – vytváření dílčích závěrů na základě studia pramenů a literatury

Syntéza – přináší ucelené výsledky bádání, které zprostředkovává veřejnosti

Historický pramen

Základním předmětem historikovy práce je historický pramen.
Za historický pramen považujeme veškeré pozůstatky lidské činnosti z minulosti.
Hmotnými prameny se většinou zabývají archeologie nebo dějiny umění.
Historie shromažďuje hlavně prameny písemné (nebo podané ústní či obrazovou formou).
Dále se prameny dělí dle provenience na úřední a neúřední.
Písemné prameny jsou shromažďovány v archívech nebo muzejních depozitářích, zde je historik studuje.

Historik pracuje ponejvíce s písemnými prameny, které přímo i nepřímo vypovídají o studovaném období nebo problematice.
Mezi prameny patří úřední doklady a listiny, paměti a kroniky, korespondence nebo také noviny a další tiskoviny.

Historický pramen - fotografie

Proměny krajiny a lidských sídel v dané lokalitě studuje historik také na základě archivních obrázků a fotografií. Ty jsou v konfrontaci se současným stavem dokladem vypovídajícím o životě lidí v daném regionu.

Pohled na ulici v Holanech

Historický pramen - fotografie

Ústředním bodem všech sociálních věd a tedy i historie je člověk.
Historika zajímá, jak žil, jaké se věnoval práci, jaké bylo jeho místo ve společnosti.

Porybný v Holanech, 60. léta

Historický pramen - fotografie

Ve fotografiích nasbíraných od pamětníků může historik vyčíst nevšední příběhy lidí, v jejichž každodennosti se zrcadlí události velkých dějin.

Hajný ve vojenském újezdu se sovětským důstojníkem, bývalý VVP Ralsko, 70. léta

Historický pramen - archiválie

Ukázky historických pramenů.
Historik pracuje ponejvíce s písemnými prameny, které přímo i nepřímo vypovídají o studovaném období nebo problematice.
Mezi prameny patří úřední doklady a listiny, paměti a kroniky, korespondence nebo také noviny a další tiskoviny.

Von Oesterreichs Allgnädigsten
Gnaden des Hochgebornen Herrn Herrn Franz Vinzenz
Reichs Allgraf zu Salm Raillerscheid, S.K.K. apostolischen Majestät wirklichen Kämmer
des hohen Ordens zu Maltha Ritter, Herrn der Herrschaft Hainspach, Hochlöblich
landrechtlicher Administrator der Hochreichs Gräflichen Franz Joseph Pachtisch
Herrschaften Habel und Großbezno &c. &c. &c. Der Zeit bestellter Oberforst auf d
Herrschaft Habel.
ch Franz Marischa Urkunde und be
Kenne hiemit, daß Vorzeiger dieses Anton, des Anton Wendler, Richters Ehelichlich erzeugter Sohn aus
hiemit, daß Vorzeiger dieses Anton, des Anton Wendler, Richter

Výuční list myslivce Antona Wendlera z roku 1824

Typický pramen úřední povahy.
K podobným zajímavým archiváliím se historik může dostat v archivech nebo v muzejních depozitářích.

Historický pramen – práce v terénu

Historik se vydává za prací i do terénu, kde mapuje drobné památky. Zde mezi jeho základní pomůcky patří fotoaparát, diktafon, scanner apod.

Boží muka na Tanečku

Historický pramen – práce v terénu

Součástí mapování drobných památek bývá i jejich měření, zakreslení jejich polohy v mapě a popis současného stavu.

Boží muka přiléhající ke kamenné stěně stavení na Rané

Historický pramen – práce v terénu

Historik si v krajině nevšímá pouze drobných sakrálních památek, ale mapuje i vzhled a stav památek větších, zejména se na ně zaměřuje při studiu určitých témat, která s nimi souvisejí.

Kamenné schodiště zámku Vítkovec v oboře Vřísek

Uplatnění historika v praxi

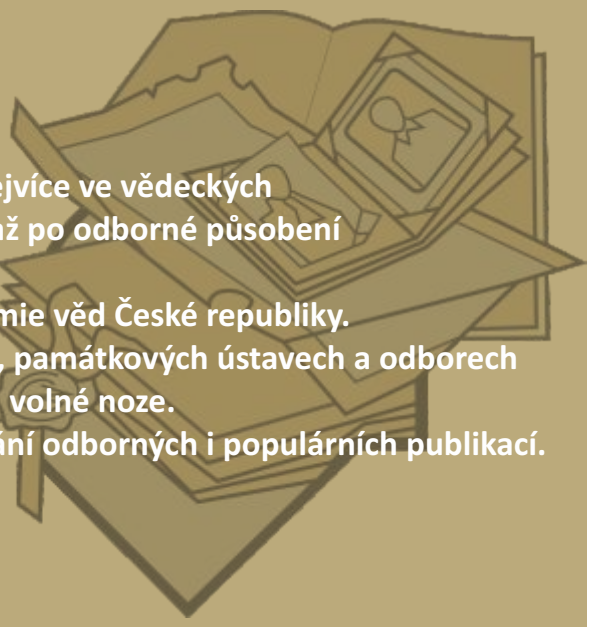

Absolventi oboru historie mohou nalézt uplatnění ponejvíce ve vědeckých a vzdělávacích institucích. Těmi jsou různé stupně škol až po odborné působení na vysokoškolských katedrách a ústavech historie.
Nejlepší historici nacházejí uplatnění v ústavech Akademie věd České republiky.
Dále historici působí v muzeích, občanských sdruženích, památkových ústavech a odborech památkové péče. Zřídka se historik dokáže prosadit i na volné noze.
Samostatně může historik pracovat na grantech, vydávání odborných i populárních publikací.

Kontakty na odborné lektory a pracovníky muzea,

na které je možné se obracet se svými dotazy a konzultacemi i po ukončení projektu:

Mgr. Tomáš Cidlina

Historik Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě

Mobil: 777 165 124

E-mail: cidlina@muzeumcl.cz

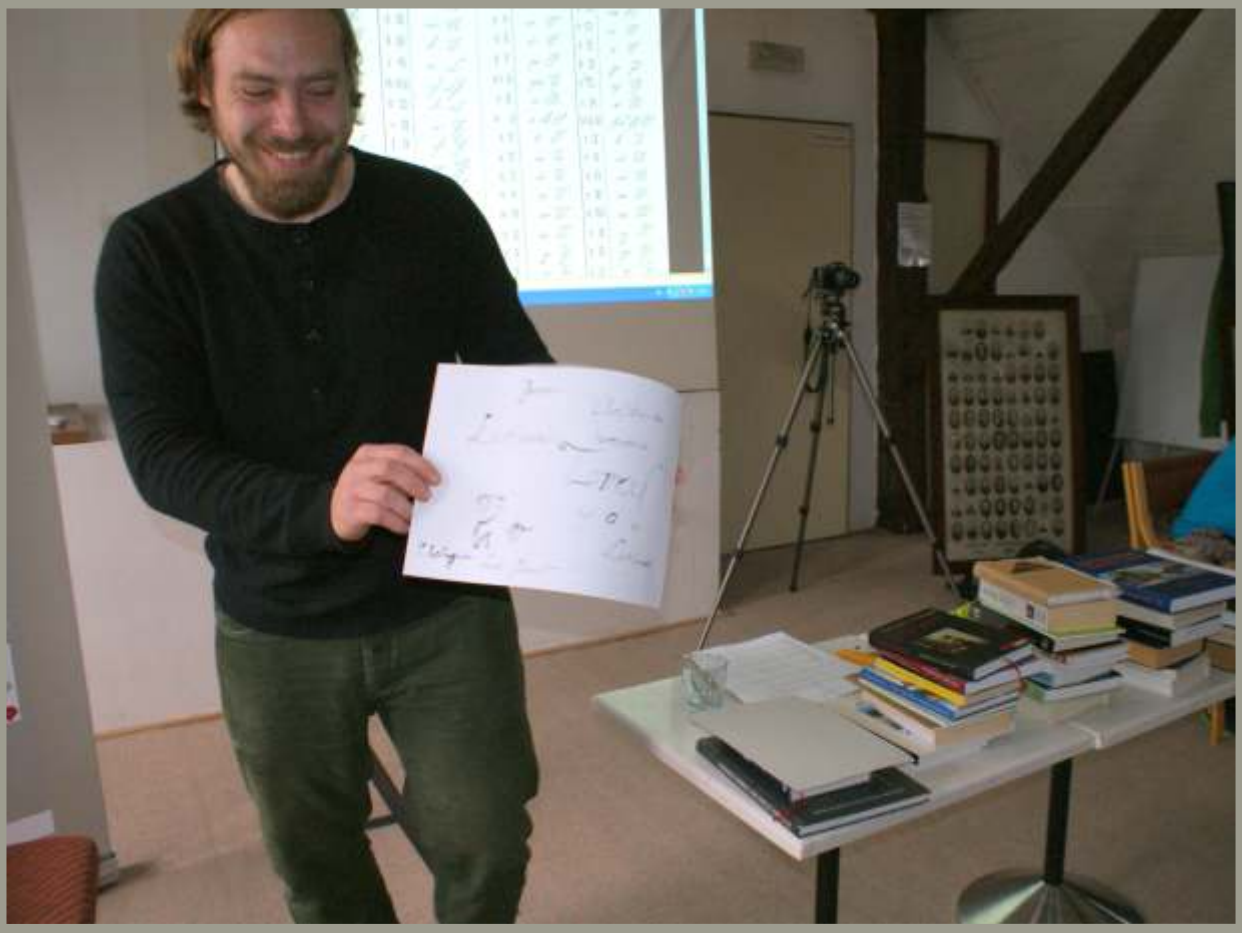

Více informací najdete na: www.muzeumcl.cz

Ing. Tereza Kaiserová

Koordinátorka Ekoporadny ORSEJ

Mobil: 774 825 089

E-mail: kaiserova@muzeumcl.cz

PREZENTACE

ODBORNÝCH PROFESÍ A TRADIČNÍCH ŘEMESEL

VMG v České Lípě

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dílčí informace a podklady pro tento vzdělávací materiál byly použity z internetového zdroje Wikipedie, otevřená encyklopedie, z encyklopedie profesí www.jobs.cz/poradna/profese/; http://www.infoabsolvent.cz; http://www.stredniskoly.cz.; http://www.vysokeskoly.cz; z archivu GP Profese a řemesla, z osobních archivů lektorů a archivu VMG v České Lípě.